ޖމ/19/2024/ރ-15

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ޤާނޫނީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ

ބޭރު ގައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސެވުމަށްބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓު

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M19/KG/2024/2

25 އޭޕްރީލް 2024

ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ

މި ކޮމިޓީ އުފެދިފައިވަނީ 11 ޖޫން 2019 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2019 ވަނަ އަހަރުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. އަދި، 1 މާރިޗު 2021 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 11 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 107 ވަނަ މާއްދާ އާއި 116 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމުގެ ގޮތުން، "ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ" ގެ ނަން، "ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ" ގެ ނަމުގެ ގޮތުގައި އިސްލާހުކުރެވި، އަދި މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އިސްލާހުކުރެވިފައިވެއެވެ.

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ، ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކަންކަން ދިރާސާކުރުމާއި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ސިޔާސަތުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ހޯދުމަށް، އެކަމަށް ފާހަގަކޮށް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، އަދި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކާ ގުޅޭގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒް އާއި، ޚާރިޖީ ދައުލަތްތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާއިރު ހިންގާ ކޮންމެ އިދާރާއަކާ ގުޅޭގޮތުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (މ) ގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ކުރުމެވެ.

މީގެތެރެއިން، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ ބަޖެޓާއި ދިރާސާކޮށް، ފުރިހަމަކޮށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރިޢާޔަތްކޮށްދިނުން އެދި ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، އަހަރީ ރިޕޯޓުތައް ދިރާސާކޮށް، އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފާހަގަކޮށް އެ ކަންކަން އަންގުމާއި، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ މަޝްރޫޢުތައް ދިރާސާކޮށް، އެކަންކަމުގައި ކުރިއަށް ދެވިފައިވާ މިންވަރު ތަފާސީލުކުރުމާއި، އެ އިދާރާތަކާ ބެހޭގޮތުން، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މަޖިލީހުގެ ހޯދުން ހޯދުމާއި، ސުވާލުކުރުމާއި، އެ އިދާރާތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އެ އިދާރާތަކުން ކުރަމުންދާގޮތް ބަލައި، އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބާރުއަޅައިދިނުމެވެ.

މީގެ އިތުރުން، ސަރުކާރާއި ބޭރު ޤައުމުތަކުގެ ސަރުކާރުތަކާ ދެމެދު ވެވޭ އެއްބަސްވުން ދިރާސާކުރުމާއި، ދިވެހިރާއްޖެ ގުޅިފައިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ އެކިއެކި ޖަމާޢަތްތަކާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ގުޅިގެން ގުޅުން ދިރާސާކުރުން ހިމެނެއެވެ.

އަދި ބޭރުގެ ޤައުމުތަކާއި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއެކު ދިވެހިރާއްޖެއިން ވާ މުޢާހަދާތަކާއި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ތެރެއިން ރައްޔިތުން އެއްގޮތް އިޤްތިޞާދުގެ އުފާވެރިކަމާއި ޙާލަތުގެ މުޢާހަދާތަކާއި އެއްވެސް އެއްބަސްވުމެއް ދިރާސާކުރުމާއި، ބޭރުގެ ޤައުމުތަކާއި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާ ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅާ ސަފީރުންނާއި ހައިކޮމިޝަނަރުން ފަދަ ފަރާތްތަކުގެ ދިރާސާކުރުމާއި، މަޖިލީހުން ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ އެދި ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމަކީ މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެއެވެ.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

މުޤައްރިރު

ޙުސައިން ޝަރީފް
ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާ

މުޤައްރިރުގެ ނައިބު

އަޙްމަދު ޢީސާ
ކެންދިކުޅުދޫ ދާއިރާ

މެންބަރު

އަޙްމަދު ނައިޒަމް
މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާ

މެންބަރު

ޢަލް ސަޢީދު މުޙައްމަދު
ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާ

މެންބަރު

ޙަސަން އަޙްމަދު
އިނގުރައިދޫ ދާއިރާ

މެންބަރު

މުޙައްމަދު ނާޝިފް
ދަނގެތި ދާއިރާ

މެންބަރު

އަޙްމަދު ޝާހިރު
ގައްދޫ ދާއިރާ

މެންބަރު

ޙުސައިން ޒާހިދު
ވައިކަރަދޫ ދާއިރާ

މެންބަރު

މުޙައްމަދު މުމްތާޒް
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ

މެންބަރު

އިބްރާހީމް ޝަރީފް
ކާށި ދާއިރާ

މެންބަރު

އިލްޔާސް ޙަސަން
ދިއްގަރު ދާއިރާ

މެންބަރު

އިބްރާހީމް ޝަރީފް
މަރަދޫ ދާއިރާ

ފިހުރިސްތު

1. ތަޢާރަފް 5

2. މައްސަލަ 5

3. ސަފީރުންގެ ޝަރުޠުތައް 5

4. މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ލިޔުންތައް 6

5. މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގޮތް 7

6. ހުށަހެޅުން 9

7. ނިންމުން 10

ޖަދުވަލު-1 މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ހާޒިރީގެ ތަފްޞީލު

ޖަދުވަލު-2 މައްސަލައާއި މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔުންތައް

1. ތަޢާރަފް

މިއީ، ބޭރު ގައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސެވުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިކަމުގެ ރިޕޯޓެވެ.

މި މައްސަލަ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވާފައިވަނީ، 11 ޑިސެންބަރު 2023 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ތިންވަނަ ދައުރުގެ 34 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ.

2. މައްސަލަ

މި މައްސަލައަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ތ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެކުވެރި ޢަރަބި އިމާރާތަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ފުރިހަމަ ސަފީރުކަމަށް އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޙުސައިން ޝަރީފް، މ. ކޮޅަންމާގެ، ހަމަޖެއްސެވުމާއި، އިނގިރޭސިވިލާތަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ފުރިހަމަ ސަފީރުކަމަށް ޑޮކްޓަރު އިބްރާހީމް އާދަމް، ހ. އާމިލް، ހަމަޖެއްސެވުމާއި، އަދި އެކުވެރި ދައުލަތްތަކުގެ ޖަމްޢިއްޔާއަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ފުރިހަމަ ދާއިމީ މަންދޫބުކަމަށް ޑޮކްޓަރު އަލީ ނަސީރު މުޙައްމަދު، ބޮސްނާގެ، ގދ. ގައްދޫ، ހަމަޖެއްސެވުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލައެވެ.

3. ސަފީރުންގެ ޝަރުޠުތައް

ސަފީރުންގެ ގޮތުގައި އައްޔަންކުރާ މީހުންގައި އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެ ކަމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

1. ދިވެހިރައްޔިތެއްކަމުގައިވުމާއި، އެހެން ގައުމެއްގެ ރައްޔިތެއްކަން ނުވުން؛

2. ދިވެހި ދައުލަތް ތަމްސީލުކޮށް، ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުވާ ފެންވަރުގެ ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާއާއި ޤާބިލުކަންހުރުން؛

3. ސަރުކާރަށް ކަނޑައަޅާ ޤައުމުގެ ދާއިމީ ތަރައްޤީއަށް‌ސަކަރު ނުވެސް؛ ދާއިމީ ތަރައްޤީއަށްޓަކައިކަމަށް ބަޔާނީ، އާ ޤައުމުގެ ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަރުން އުނުން ޤައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީ‌އެރުނަށް ދާއިމީ ތަރައްޤީކަން ދިނުމުގައި އަމަލުކުރާ މިންގަނޑާ އެއްގޮތް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

4. އުމުރުން 30 (ތިރީސް) އަހަރު ފުރިފައިވާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛

5. ޤާނޫނުއަސާސީ ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކުރާ މަޤާމެއް ފުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛

6. ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕަބްލިކް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މަޤާމުތަކުންކުރާ ފުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛

7. ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާއަށް އައްޔަނުކުރަނީ ޕަބްލިކް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނަމަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕަބްލިކް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް، ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤާމެއް ފުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައިވުން.

4. މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގައި ރިއާޔަތްކުރި ލިޔުންތައް

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގައި ކޮމިޓީން ރިއާޔަތްކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ލިޔުންތަކުގައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

4.1 ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު 147/2023 (11 ޑިސެންބަރު 2023) ގެމާއާއެކު ފޮނުއްވާފައިވާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ސިޓީ (4 ޑިސެންބަރު 2023)؛

4.2 ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ނަންބަރު 198-Q/57/2023/26 (17 ޑިސެންބަރު 2023) ސިޓީ؛

4.3 މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒްގެ ނަންބަރު 25-A5/57/2023/66 (13 ޑިސެންބަރު 2023) ސިޓީ؛

4.4 މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒްގެ ނަންބަރު 25-A5/57/2024/7 (13 ފެބުރުއަރީ 2024) ސިޓީ؛

4.5 މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒްގެ ނަންބަރު 25-A5/57/2024/8 (13 ފެބުރުއަރީ 2024) ސިޓީ؛

4.6 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 38-AC/57/2023/62 (14 ޑިސެންބަރު 2023) ސިޓީ؛ އަދި

4.7 މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 167-OM/57/2023/27 (13 ޑިސެންބަރު 2023) ސިޓީ.

5. މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގޮތް

ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމުގައި ތަޢުލީމީ މުސްތަވާއާ ތަޖުރިބާއާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވުމާއެކު، އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޙުސައިން ޝަރީފް އާއި، ޑޮކްޓަރު އިބްރާހީމް އާދަމް، އަދި ޑޮކްޓަރު އަޙްމަދު ނަޝީދު މުޙައްމަދު އަލީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޯރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ސަފީރުންގެ ގޮތުގައި އައްޔަނުކުރާ މީހުންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުޠުތަކާއި ބެހޭގޮތުން މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް، އެ ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ކަނޑައެޅިފައިވާ ޝަރުޠުތަކާ ބެހޭގޮތުން ކޮމިޓީއަށް މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމައި، އެ މުއައްސަސާތަކުން މަޢުލޫމާތު ވަނީ ހޯދާފައެވެ.

1. ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން
2. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒް
3. އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން
4. މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް

އަންގާރަ، 13 ފެބްރުއަރީ 2024 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 1 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމުގައި ތަޢުލީމީ މުސްތަވާއާ ފަރާތްތަކާ، ދިވެހި ދައުލަތް ތަމްސީލުކުރުން، ސަފީރުކަމުގެ މަސައްކަތް މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމާއި ގުޅޭ ޤާނޫނުތަކާއި، ތަޖުރިބާއާއި ތަޢުލީމާއި ފެހި ފަރާތްތަކާއި ބެހޭ ބޭފުޅުންނާ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމެއް، އެ ފަރާތްތަކާ އިންޓަރވިއު ކުރުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ.

އާދީއްތަ، 19 ފެބްރުއަރީ 2024 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 2 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމުގައި ތަޢުލީމީ މުސްތަވާއާ ފަރާތްތަކާ އިންޓަރވިއު ކުރިއެވެ. މި އިންޓަރވިއުގައި ބޭރު ޤައުމުތަކާއި، ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގައި ދިވެހި ދައުލަތް ތަމްސީލުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުންނާއި،

ޑިޕްލޮމެޓިކް މިޝަންތަކުން ކުރުވަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންތައްތައް ހާސިލުވާނެހެން މިޝަން ހިންގުމާ ގުޅޭގޮތުންނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތާއި މަސްލަހަތު ކުރިއެރުވުމަށާއި، ބޭރު ޤައުމުތަކުގައި ދިވެހިންނަށް ދިމާވާ ކަންތައްތަކުގައި އެހީތެރިވުމަށްޓަކައި ކުރެވެންހުރި ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީން އެ ވަޒާރާތަށް ސުވާލުކޮށްފައެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) އަށް އަހުލުވެރިވެފައިވާ މިންވަރު ދެނެގަތުމުގެ ގޮތުންވެސް ކޮމިޓީން އެ ވަޒާރާތަށް ސުވާލުކޮށްފައެވެ.

އެގޮތުން، ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމުގައި ތަޢާރުފުކުރުމުގެ ޚިދުމަތްކުރައްވާ ފަރާތްތަކަށް، ދިވެހި ދައުލަތުގެ ތަމްސީލުކުރުމުގެ ސަފީރުކަމުގެ ވަޒީފާގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ފެންވަރުގެ ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާއާއި ޤާބިލުކަންހުރި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެކިއެކި ޤައުމުތަކާ ގުޅުންހުރި މަސައްކަތްތަކުގައި ތަޖުރިބާ ހުރި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގުޅުންތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ބަދަހިކުރުމަށް ފަރާތްތަކަށް ސަފީރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ބަދަލުކުރެވޭނެ ގޮތަށް، ކޮމިޓީން އެ ވަޒާރާތާއި ކުރި އިންޓަވިއު އާއި، ތަޢާރުފުކުރުމުގެ ސެޝަން (4 ޑިސެމްބަރު 2023) އާއެކު އެމްބެސެޑަރުކަމުގައި ޚިދުމަތްކުރައްވާ ވަނަވަރުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ކޮމިޓީން ކުރި ދިރާސާއިން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤާމުތަކަށް މިފަދަ ޕާލަމެންޓަރީ ކަރުދާހުގައި ބަލައިގަނެވިފައިވާ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒުގައި ދެންނެވުމުން، އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޙުސައިން ޝަރީފް އާއި، ޑޮކްޓަރު އަލީ ނަސީރު މުޙައްމަދު އަދި އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މަޤާމުގެ ފުރަތަމަ ފަރާތްތަކުގެ ކަމުގައި، 13 ޑިސެމްބަރު 2023 ގައި އެ މިނިސްޓްރީން ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވި މަޢުލޫމާތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުން، ޑިސެމްބަރު އިޝާރާތް އާދަވާ އަދި މަޤާމު ފުރަތަމަ ފަރާތްތަކަށް އެ މިނިސްޓްރީން ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ނޫނީ، އަދި މަޤާމު ފުރަތަމަ ފަރާތްތަކުގެ ސާފުކުރައްވާފައިވާ ތާރީޚާ އެ މިނިސްޓްރީގައި އަދި ވީ ނުވާ، އަދި މަޤާމު ފުރަތަމަ ފަރާތްތަކުގެ ކަމަށް ބަދަލުކުރުން، 13 ފެބްރުއަރީ 2024 ގައި އެ މިނިސްޓްރީން ކޮމިޓީއަށް ވަނީ މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ.

މިގޮތުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤާމުތަކަށް މި ފަރާތްތަކުން ބަލައިގަނެވިފައިވާ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒުގައި އެގޮތުން، 19 ނޮވެމްބަރު 2023 ގައި އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޙުސައިން ޝަރީފް މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރައްވާފައިވާކަމާއި، 17 ނޮވެމްބަރު 2023 ގައި ޑޮކްޓަރު އަލީ ނަސީރު މުޙައްމަދު މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރައްވާފައިވާކަމާއި، އަދި 4 ޑިސެމްބަރު 2023

ގައި ޓެކްނިކަލް އިވެލުއޭޓްކޮށް އާދަމް މަޤާމަށް އެއްބަސްވުމަކަށްއާފައިވާކަމަށް، 13 ފެބްރުއަރީ 2024 ގައި ށ. މިނިސްޓްރީން ކޮމިޓީއަށް ވަނީ މަޢުލޫމާތު ދެއްވާފައެވެ.

އެއަށފަހު، 23 އޭޕްރީލް 2024 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، އެކުލަވާލި އަލަށް އިޢުލާނުކޮށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަސްޓަމަރުވައި ހުށަހަޅާ ސަޕްލައިކުރަން އަންގާ މުބާރާތުގެ ބޭނުން ހިފައިގެން ޝަރީޢަތް ހަމަޖެއްސުމުގައި، އިދާރީ ކަންކަމާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަސްޓަމަރުވައި ހުށަހަޅާ ސަޕްލައިކުރަން ޓެކްނިކަލް އިވެލުއޭޓް އާދަމް ހަމަޖެއްސުމުގައި، އަދި އެކުލަވާލި ދައުލަތުގެ ޖަލްސާއާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަސްޓަމަރުވައި ހުށަހަޅާ ފަރާތް މަސްދޫކުރަން ޓެކްނިކަލް އަދި ނަޝީދު މުބާރާތުގެ ހަމަޖެއްސުމާގުޅޭ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް، ށ. ފުނަދޫވަކީ ބައިނަލްއަޤުވާމީ އުޅެއުޅޭ ރަށެއްކަމުން މަސައްކަތް ކުރެވޭ، ޓެކްނިކަލް މިސަރުކާރު، ތަޢުލީމާއި ތަރައްޤީއާގުޅޭ ސަރުކާރުގެ ހަމަޖެއްސުމަށް އުސޫލުތަކާއި ފަރާތްތަކުން ކުރަމުން ކޮމިޓީން ފާހަގަކޮށް، ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާ މަޖިލީހުގެ ތަޢުލީމީ ޤާނޫނުތަކާއި ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާކޮށް، އެގޮތުގެމަތިން މައްސަލަ ނިންމިއެވެ.

6. ހުށަހެޅުން

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށްފަހު، އަތޮޅުތެރޭ މުވާސަލާތު ޚިދުމަތް ޝަރީޢަތް، ށ. ކޮމަންޑޫގެ، އަދި އެކުލަވާލި އަލަށް އިޢުލާނުކޮށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަސްޓަމަރުވައި ހުށަހަޅާ ސަޕްލައިކުރަން އަލްއައްސަލްބަޖެޓުން ފަރާތްތަކާ ފައިސާދީކުރަން ޕްރޮސެސްކުރަމުން ގެންދާކަމުގައި، ޓެކްނިކަލް އަދި ނަޝީދު މުބާރާތުގެ، ގދ. ގައްދޫ، ބީޗާގެ، އަދި އެކުލަވާލި ދައުލަތުގެ ޖަލްސާއާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަސްޓަމަރުވައި ހުށަހަޅާ ފަރާތް މަސްދޫކުރަން އަލްއައްސަލްބަޖެޓުން ފައިސާދީކުރަން ޕްރޮސެސްކުރަން، ކޮމިޓީގެ އިއްތިފާޤުން ވަނީ ނިންމާފައެވެ.

އަދި ޓެކްނިކަލް އިވެލުއޭޓް އާދަމް، ރ. އޭރިޔާ، އަދި އިޢުލާނުކޮށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަސްޓަމަރުވައި ހުށަހަޅާ ސަޕްލައިކުރަން އަލްއައްސަލްބަޖެޓުން ފަރާތްތަކާ ފައިސާދީކުރަން ޕްރޮސެސްކުރަން ކަސްޓަމަރުން، ކޮމިޓީގެ އެއްބަސްވުމާއެކު ވަނީ ނިންމާފައެވެ.

7. ނިންމުން

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުވުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް، 23 އޮގަސްޓު 2024 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ނިންމާފައިވަނީ، އެ މައްސަލައަށް މި ރިޕޯޓުގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކަށް މަޖިލީހުން ގޮތެއް ނިންމުމަށްޓަކައި މި ރިޕޯޓާއެކު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުމަށެވެ.

ވީމާ، މި މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރައްވައި، މި ރިޕޯޓާމެދު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއްގެމަތިން ނިންމަވައިދެއްވުން އެދި މި ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަމެވެ.

---

25 އޮގަސްޓު 2024

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ޖަދުވަލު-1

މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އުނިވަޑައިގަންނަވާން ހާޒިރީގެ
ތަފްސީލު ރިޕޯޓް

ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ހާޒިރީގެ ތަފްސީލު ރިޕޯޓު

އެހެން ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި	@	މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގައި	J	ރަސްމީ	O	ސަފަރުގައި	S	ވަޑައިނުގަންނަވާ ބައްދަލުވުން	-	ވަޑައިގެންނެވި ބައްދަލުވުން	✓
										ކޮމިޓީގައި ނުހިމެނޭ	N

ތާރީޚު	ބައްދަލުވުން	ނެގި ވަގުތު	ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް	މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް	ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޖަމްޝީދު މުޙައްމަދު	މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހައިތަމް	ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް އަބްދުލްޖަލީލް	ދަންގެތި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޒިމް	ގައްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޣާރިބު	ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިދު	ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އީސާ	ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުމްތާޒު	ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ހަސަން	ކާށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް	އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އަޙްމަދު
23.04.2024	08	0:13	✓	✓	✓	✓	N	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓
19.02.2024	02	2:06	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	O	✓	✓	✓	✓	N
13.02.2024	01	0:08	✓	@	✓	✓	S	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	N
ޖުމްލަ	3	2:27	3	1	3	3	1	2	1	1	3	2	3	2	1

ޖަދުވަލު-2

ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށްފައިވާ މައްސަލައާއި އެ މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔުންތައް

31-ރ/19/20

بسم الله الرحمن الرحيم

Amk 06/12/2023

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އޮނަރަބަލް މުޙައްމަދު އަސްލަމަށް،

ވުދުން ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބޭރުގައުމުތަކަށް ރާއްޖެއިން ސަފީރުން ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި، ތިރީގައި މިދަންނަވާ ބޭފުޅުން ސަފީރުކަމަށް ހަމަޖެއްސެވުމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މަޝްވަރާ ހޯއްދަވައިދެއްވައި، އަދި މަޖިލީހުން ނިންމަވާގޮތް އަންގަވައި ދެއްވުން އެދެމެވެ.

#	ނަން	ވަޒީފާ
.1	އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޙުސައިން ޝަރީފް (މ. ކާމިނީމާގެ)	އެކުވެރި ޢަރަބި އިމާރާތަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅާފައި ހުންނަވާ ސަފީރުކަމަށް.
.2	ޑޮކްޓަރ އިބްރާހީމް ޝަހީބް އާދަމް (ސ. އާލިޔާ)	އިންޑޮނޭޝިއާއަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅާފައި ހުންނަވާ ސަފީރުކަމަށް.
.3	ޑޮކްޓަރ އަލީ ނަސީރު މުޙައްމަދު (ބޮންޏާގެ، ގދ. ގައްދޫ)	އެކުވެރި ދައުލަތްތަކުގެ ޖަމްޢިއްޔާއަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅާފައި ހުންނަ ދާއިމީ މަންދޫބުކަމަށް.

މި ސިޓީއާއެކު، މި ބޭފުޅުންގެ ވަނަވަރާއި، ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑުގެ ކޮޕީ ފޮނުވީމެވެ.

އިޙްތިރާމް ގަބޫލުކުރައްވާން އެދެމެވެ.

20 ޖުމާދަލްއޫލާ 1445

4 ޑިސެންބަރު 2023

ޚާދިމުކުމް

މުޙައްމަދު މުޢިއްޒު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ	2
Eman	4253
06/12/23	8 : 37
5	
	6-12-2023

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.